

Yordanov and Others v. Bulgaria (applications nos. 265/17 and 26473/18), 26.9.2023.

Povreda člana 1. Protokola broj 1

Predmet se odnosi na primjenu zakona donesenih 2012. koji predviđaju oduzimanje imovine za koju se utvrdi da je "nezakonito stečena". Svim podnositeljima predstavke zaplijenjena je imovina nakon osuđivanja za krivična i upravna djela, iako navodno nije bila utvrđena veza između krivičnog(ih) djela i predmetne imovine. Zakon iz 2012. godine zamijenio je Zakon o oduzimanju prihoda stečenog krvigčnim djelom iz 2005. koji je Evropski sud ispita u predmetu Todorov i drugi protiv Bugarske. Predviđao je oduzimanje sve "nezakonite" imovine, a ne nužno imovinske koristi stečene krivičnim djelom, kao što je to bio slučaj i prema Zakonu iz 2005. godine.

Pozivajući se na član 1. Protokola broj 1 podnositelji predstavke se žale da je oduzimanje njihove imovine bilo nepravično i proizvoljno.

Ocjena Evropskog suda

Sud je smatrao prikladnim da u ovom predmetu, koliko je to moguće, slijedi pristup sličan onom uspostavljenom u predmetu Todorov i drugi koji se temelji na njegovoj sudskej praksi o oduzimanju imovinske koristi stečene krivičnim djelom. U skladu s tim, da bi oduzimanje prema Zakonu iz 2012. bilo u skladu s članom 1. Protokola br. 1, bilo je bitno, kao protuteža potencijalnim nedostacima tog Zakona i prednosti države u postupku oduzimanja, da nacionalni sudovi koji nalažu oduzimanje pruže neke pojedinosti o djelima, krivičnim ili upravnim, iz kojih je navodno potjecala imovina koja je predmet oduzimanja te na obrazložen način pokaži da bi mogla postojati veza između takvih krivičnih djela i predmetne imovine.

U konkretnom slučaju, u zahtjevu br. 265/17, nacionalni sudovi su utvrdili da podnositelj nije uspio dokazati postojanje bilo kakvog zakonitog prihoda koji bi opravdao predmetnu imovinu, a da nije raspravljao o bilo kakvoj kriminalnoj aktivnosti ili upravnom prekršaju koji bi mogao biti izvor imovine ili utvrđivanju veze između te imovine i svake takve aktivnosti. Slično, u zahtjevu br. 26473/18, nacionalni sudovi zaključili su da podnositelji predstavke nisu dokazali dovoljan zakoniti prihod da bi stekli imovinu koja je predmet oduzimanja bez pokušaja utvrđivanja veze između njih i predikatnih krivičnih djela, utvrdivši da to nije bio uvjet iz Zakona iz 2012.

U skladu s tim, čak i u svjetlu svoje spremnosti da se povinuje bilo kakvoj nacionalnoj analizi, sve dok ona nije bila proizvoljna ili očito nerazumna, traženi standard nije bio ispunjen u ovom slučaju. Nije postignuta pravična ravnoteža i miješanje u prava podnositelja predstavke bilo je nerazmjerne.